

ES MOLÍ NOU

VILAFRANCA, FEBRER 1992 - NÚMERO 63

EL GRUP EXCURSIONISTA
COMPLEIX 100 ANYS

LA FESTA DE L'AMO EN
PERE «LLUENT»

Aigües depurades per a cultius, camps de golf i parcs

A la darrera reunió del Govern de la Comunitat Autònoma es va aprovar, a proposta de la Conselleria d'Obres Públiques i Ordenació del territori, un decret que regula l'evacuació de vessats líquids procedents de les plantes de tractament d'aigües residuals urbanes.

A mig plaç el que es pretén és que l'aigua que s'empra per a regadiu vingui de les depuradores. Tenint en compte que s'estableixi una estricta normativa sanitària pels diferents usos.

Regs sense restricció, (s'entén els dels cultius susceptibles d'ésser consumits sense que mitjanci el procés d'eliminació de gèrmens patògens: hortalisses i verdures.

camps esportius (camps de golf)
parcs i carrers públics.

Regs restringits, s'aplicaran quan no es compleixin algunes de les normes de seguretat, en el cas queden limitats a cereals i cultius industrials, farratges i arbres fruiters.

Quan, per la seva composició química o contaminació de gèrmens patògens, les aigües residuals tractades siguin nocives per a la salut es prohibeix l'abocament en els següents casos:

- Recarregament d'aqüífers mitjançant infiltració.
- Aplicació a la terra quan la profunditat a la que es troba el nivell freàtic d'un aqüífer sigui inferior a 5 m.
- Aplicació a la terra quan la distància on es trobi un pou de subministrament d'aigua sigui inferior a 350 m.

Diari de Mallorca. Pàg. 3
18 de febrer de 1992

Un sistema de depuració d'aigües i posterior aprofitament per als cultius, camps de golf, parcs i altres, sembla una bona idea, llàstima que aquesta idea sigui l'única a la que pot arribar Mallorca, Menorca i Eivissa. No hi ha altres alternatives i com deim en mallorquí, no queden altres collons. I ja era hora que es posassin en pràctica, encara que ens sembli un poc estrany menjar una lletuga regada amb aigua depurada d'aigües residuals. Si es fa bé pot funcionar, tenint en compte que el percentatge de depuració està entre un 70 i un 90 %.

Darrera tots aquests projectes de depuració d'aigües pot ésser s'animen a crear plantes de reciclatge de papers, vidres i plàstics, Demanar per demanar, tot el que puguem.

«ES MOLÍ NOU»

Publicació mensual de
l'Obra Cultural Balear
de Vilafranca

Depòsit Legal
PM: 366 - 1986

Edita:
Obra Cultural Balear
de Vilafranca

Coordinen:
Margalida Bauzá
Cati Rosselló
Bàrbara Sansó

Redacció i col·laboradors:

Andreu Bauzá
Francesc Amengual
Joan Barceló
Joan Jaume
Bartomeu Català
Biel Monserrat
Jaume Nigorra
Miquel Capellà
Jaume Sansó
Pere Fons
Col·legi Públic
Pere Garí
Brosio, Ambrosio
Bernat Estrany
Gabriel Gelabert
Televisió Vilafranca
Damià Agustí
Miquel Barceló

Impresa a: Informacions Llevant, S.A.
Passeig Ferrocarri, 1. Tel. 55 03 28
07 500 Manacor

**Els articles publicats en aquesta
revista sols expresen l'opinió
dels seus autors**

Demanen ser indemnitzats per l'ajuntament

Pedro Santandreu Caldentey i Noel Chapira Gonzalez són dos dels veïns afectats pel projecte d'una nova plaça contemplada en les normes subsidiàries pels terrenys entre els carrers Mestre Bauzà, Pere Jaume Rosselló i Bonany. El primer tenia els solars abans de tramitar-se el projecte i el segon els compra davant les expectatives de construir vora una zona verda. La paralització del projecte, pressupostat en 21 milions, per part del CIM en 1989, derivada del recurs del llavors grup en l'oposició, PSM, ha impedit que els dos veïns hagin pogut edificar en els seus terrenys. L'obra de la nova plaça s'incluí en el Pla d'Obres i Serveis de 1988, i en les normes s'especificava l'execució de la plaça mitjançant el sistema de compensació amb els veïns afectats. El llavors batle, Bernat Garí del PP, sense comptar amb altres veïns afectats, informà al CIM que podia contractar les obres, malgrat la polèmica amb els propietaris, que es negaven al sistema de compensació proposat per Garí. Després d'un recurs del PSM, el Consell decidí paraitzar l'expedient d'execució i arribà a un acord amb el contractista, mentrestant es solucionava el conflicte amb els propietaris. Posteriorment i després de la moció de censura a Garí al juliol de

1990, el PSM proposà desviar la subvenció de 17 milions del CIM per a la plaça al projecte d'asfaltat de carrers del sector A, proposta que comptà amb el vist i plau del Consell.

Ara, Pere Santandreu i Noel Chapira, al·legant que l'empresa contractista comença les obres i enderroca diverses parts i arrabassà tarongers dels terrenys que havia d'ocupar la plaça, exigeixen ser indemnitzats amb 3 milions de pessetes pels perjudicis ocasionats i en base als drets subjectius que puguin haver-se perdut de «l'anul·lació de l'expedient del Pla d'Obres i Serveis de 1988, acordada el 15 de maig de 1990».

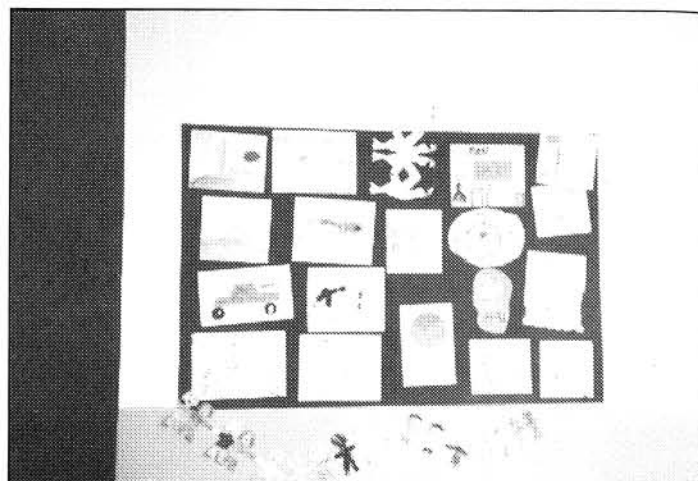
L'actual regidor d'Urbanisme, Tomeu Oliver, considera que els dos recurrents, no tenen cap dret a sol·licitar indemnitzacions «per quan a l'Ajuntament no consta que Melchor Mascaró S.A. tomàs parets per a iniciar l'obra de la plaça». Per a Oliver, els terrenys de Noel Chapira foren ocupats per les màquines de Melchor Mascaró per posar-hi material de construcció per a les obres del clauveram després d'arribar a un acord amb el llavors batle, Bernat B. Garí.

Succesits

La Guardia Civil incautà el passat dia 7 a Vilafranca quatre vehicles marca Volkswagen model «escarabajo» valorats en 12 milions i mig de pessetes. Forces del subsector de Tràfec detengueren a més al subdit alemany Artur B. de 48 anys, com a presumpte autor d'una falsificació de document públic. Aquest alemany presuntament falsificà els certificats que garantitzaven que aquests cotxes eren propietat de compatriotes seus.

Els petits de Preescolar, 1ª i 2ª cantant la cançó escollida per a aquest dia: «Tots els nens del meu carrer».

Mural commemoratiu del dia de la Pau, 30-1-92, dels nins de 2ª.

Tota l'escola a les arcades cantaren l'esmentada cançó. Els grans també ens oferiren una cançó del grup «Còmplices».

El Dia de la Pau a l'Escola

Com ja s'havia anticipat en les notes informatives de l'escola el dia 30 de gener es va celebrar el Dia de la Pau,

preparant-se diverses activitats per a aquest dia. Aquesta és una mostra de tot el que van fer els alumnes.

Almodóvar i Tacones Lejanos

Se'm fa difícil parlar d'aquesta pel·lícula, perquè encara que en principi m'ha agradat molt, he de dir que hi he trobat a faltar alguns petits detalls sobretot de guió, que més que representar deficiències per a la pel·lícula, signifiquen per a mi, mancances, les quals, si t'hi fixes atentament, com tracto de fer jo, són bastant apreciables i per això, el que llegeixi aquest escrit (si és que algú ho fa), comprendrà que per a un incondicional d'Almodóvar com jo, és una tasca molt difícil cercar-li defectes a una de les seves creacions: és quasi com faltar-li a un familiar; però, tot i això, tractaré de trobar-les-hi, així com també les virtuts, ja que, després de tot, aquesta és la meva tasca...

Observant detingudament la trajectòria professional de Pedro Almodóvar des de que va començar a destacar en el cinema, ja que les seves primeres incursions són pràcticament desconegudes, i jo no he tngut el privilegi de veure-les, el que podem apreciar fàcilment, és que té predilecció pel tractament dels distints tipus d'amor que existeixen en la vida, donant-los un caire d'humor o tragèdia, segons allò que més convengui: així, tenim l'amor assassí entre un famós i algú teòricament normal a «Matador», tema que també tracta però entre homosexuals en aquella pel·lícula tan retorçada que és «La ley del deseo»; passant per l'amor entre un (també teòricament) perturbat mental i una actriu a «Atame», per arribar finalment al tema de l'amor i adoració entre mare i filla de «Tacones Lejanos», sense oblidar «Mujeres al borde de un ataque de nervios», que sembla ésser l'excepció, ja que no té com a tema principal una història d'amor, però que, de totes formes, ha estat la més exitosa de la seva

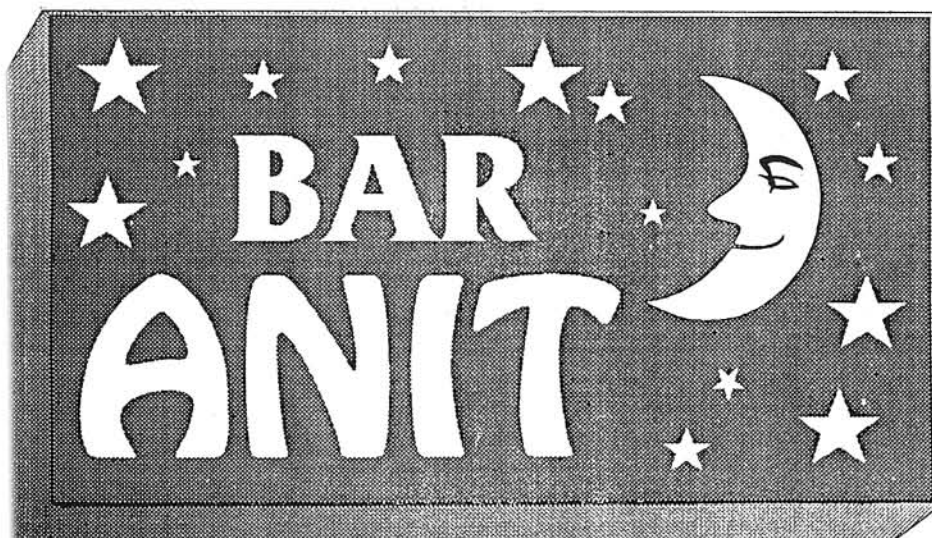
carrera i, si no m'equivoc, la pel·lícula més taquillera de la història del cinema espanyol, la qual cosa demostra que els espanyols encara no estam acostumats a apreciar un film que entri pels ulls i vagi al cervell, ens agrada més aquella que dels ulls passa directament a la mandíbula i ens fa riure, i si, ja que hi som, passa també pels òrgans genitals, millor que millor; l'indiscutible èxit de «Aquí huele a muerto» de Martes y trece, en radicalitzen en la meua opinió.

La conclusió que es treu quan ha acabat «Tacones Lejanos», és que també en aquesta ocasió ha tocat el tema de l'amor, i d'una manera dramàtica, ja que és un amor possessiu que a la vegada és generós i terriblement egoista.

És una bona pel·lícula, amb tots els ingredients clàssics que formen l'estil almodovarià, però amb un petit però important defecte segons la meua opinió, ja que és fàcil d'observar una gran desconexió entre les escenes, semblant a la que crec que està dominant a aquest escrit, i que manté desconcertat, però no en suspens al que veu la pel·lícula, la qual cosa és negativa.

En quant a aquest escrit, el màxim que pot resultar és avorrit, i per això em dispo a posar-li el punt i final amb una recomanació, com a costum a fer i que és la següent: si teniu l'oportunitat de veure aquesta i anteriors pel·lícules d'Almodóvar, no deixeu de fixar-vos ni per un moment en les escenes secundàries, que no tenen relació amb el tema principal de cada pel·lícula, com són per exemple les escenes en el taxi de «Mujeres...», o la que personalment trob més bona, la dels dos traficants negres parlant de política a «Atame», és sublim...

Brosio, Ambrosio

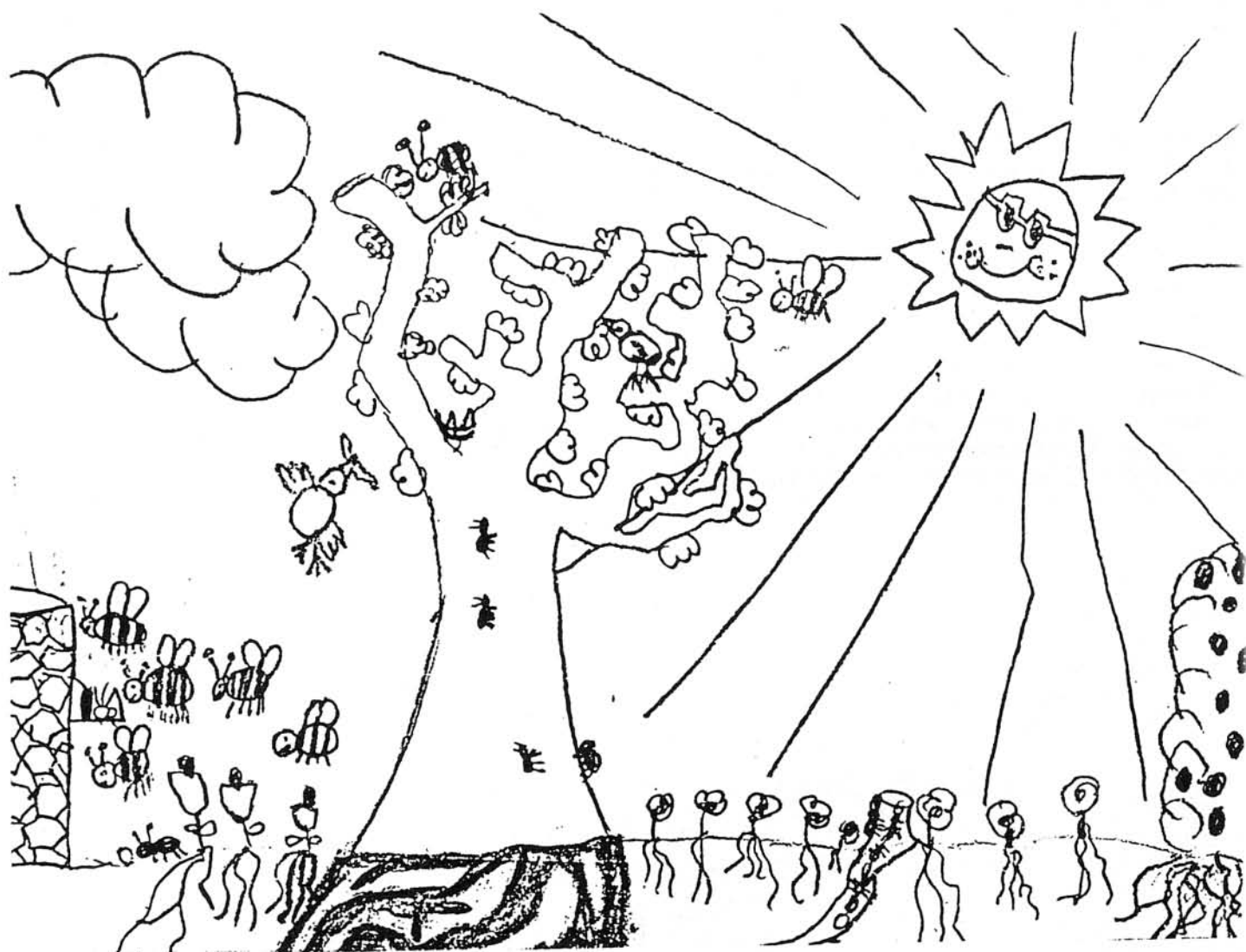
III Torneig de Futbolín

Premis Masculí.- 1. 40.000 pts. 2. 20.000 pts. 3. 10.000 pts. 4. 5.000 pts.

Premis Femení.- 1. 10.000 pts. 2. 7.000 pts. 3. 4.000 pts.

Inscripció fins dia 8 de març del 92.

Agricultura ecològica, què és i què no és?

Cada vegada més sovint trobem en els mitjans de comunicació, principalment a la premsa, referències a l'agricultura ecològica. Han passat molts d'anys sense que ningú en parlés i en els quals era qualificada com una agricultura prehistòrica, poc productiva, adient només per als horts petits o per a persones que volien mantenir-se al marge de la societat.

En aquests moments és un tema de moda i hi ha moltes persones que volen exposar la seva opinió, tot i que

quasi sempre es repeteixen els tòpics o es mesclen conceptes de l'agricultura convencional o química amb els de l'ecològica.

No creiem que aquestes opinions siguin interessades, però és obvi que difonent conceptes equivocats es dificulta el desenvolupament de l'agricultura ecològica i es confon i perjudica els consumidors.

FENT UN POC D'HISTÒRIA

Mirem uns deu anys enrera: per aquelles dates nasqué la Coordinadora d'Agricultura Ecològica amb àmbit estatal, que sorgia de la necessitat d'aglutinar a es persones que practicaven una agricultura prespectuosa amb el medi i que produïa aliment sans.

En altres països, alguns amb més de cinquanta anys d'experiència, es venien emprant distints noms: gànica, ecològica, biològica, biodinàmica. Les associacions i agricultors integrats en la Coordinadora vàrem elegir la paraula «ECOLÒGICA» com la que més definia la seva característica principal, respectar els ecosistemes.

Hem de precisar que quan fem agricultura esteim, evidentment, alterant els ecosistemes naturals a fi i efecte d'organitzar plantes i animals cap a una producció econòmica. Però quan en l'agricultura convencional la planificació de cultius o l'activitat ramadera es decideix només pensant en la producció, en els ecosistemes agrícoles o ecosistemes, es considera la diversitat i l'equilibri entre poblacions de plantes i animals. Es dirigeix cap a una producció relativament alta i sostinguda que conservi o augmenti la fertilitat de la terra.

LEGISLACIÓ ACTUAL SOBRE AGRICULTURA ECOLÒGICA

Totes les denominacions que han estat emprades, són acceptades i es poden utilitzar amb referència als productes de l'agricultura ecològica. L'article 2 del Reglament de la CEE n° 2.092/91 del Consell, sobre la producció agrícola ecològica i la seva anomenada en els productes agraris i alimenticis determina la denominació per cadascun dels països membres. En el nostre cas és ecològic.

Tot i que les denominacions com biològic, biodinàmic, orgànic, poden esser utilitzades. Els productes ecològics, aliments o mitjans de producció, estan regulats pel Reglament de la Denominació Genèrica i el seu Consell Regulador.

Aquesta «Denominació Genèrica» s'ajusta perfectament a la situació d'aquesta agricultura, ja que la seva qualitat específica ve donada per la seva forma d'esser produïda, generada, i no pel lloc d'on ve com la Denominació d'Origen, com per exemple «Denominació d'Origen Vi de Binissalem».

El Reglament i les Normes per les quals s'ha de guiar l'agricultor i/o ramader i l'elaborador varen sortir a un Ordre publicada el 4 d'octubre de 1989. Hi ha hagut un temps en el qual tot i existir aquesta legislació no s'han denunciat situacions irregulars. Aquest període va acabar el juliol de l'any passat.

Actualment no es poden vendre productes amb els noms ecològics, biològic, orgànic o biodinàmic, si no porten l'etiqueta del CRAE (Consell Regulador de l'Agricultura Ecològica), o si són productes sense envasar, venuts directament pel productor, si aquest no està inscrit en el Registre de Finques o Elaboradors de que disposa el CRAE.

Per esser inclòs en els registres s'ha de fer la petició al CRAE. (C/ Cervantes 21, 2° porta 7.28014-Madrid). El

Consell, mitjançant el seu personal tècnic, fa una visita a la finca o finques del sol·licitant i es proposen les mesures a prendre per a la reconversió i el temps que durarà, tenint en compte el sistema de cultiu anterior.

AGRICULTURA TRADICIONAL I ECOLÒGICA

També hem de fer veure que agricultura tradicional i agricultura ecològica no són la mateixa cosa.

L'experimentació és un mètode fonamental per adquirir coneixements. Per aquesta banda l'agricultura tradicional té un conjunt de tècniques comprovaes al llarg del temps, que han fet possible produir aliments i conservar la fertilitat de la terra.

L'agricultura ecològica recull alguns principis de l'agricultura tradicional, com per exemple la varietat de produccions, els rendiments sostinguts, les varietats i races autòctones adaptades a cada lloc, etc.

Tot i això, algunes pràctiques de l'agricultura tradicional s'han de revisar pensant en les noves tecnologies i l'avenç de les ciències aplicades a l'agricultura: química, biologia i ecologia. No s'ha de destruir la matèria orgànica (cremada de rostolls o restes de poda) sinó que s'ha d'incorporar a la capa superior de la terra, no es destrueix la vida microbiana de la terra girant-ne totes les capes sinó que s'afavoreix amb cultius adequats.

OBJECTIUS DE L'AGRICULTURA ECOLÒGICA

L'article segon de les Normes Tècniques de la Denominació Genèrica de l'Agricultura Ecològica els defineix així: «Els termes agricultura ecològica, biològica, orgànica o biodinàmica defineixen un sistema agrari amb l'objectiu fonamental d'obtenir aliments de màxima qualitat respectant el medi ambient i conservant la fertilitat de la terra, mitjançant l'ús òptim dels recursos i sense emprar productes químics de síntesi».

L'aspecte més important de l'agricultura ecològica és la no utilització de productes químics de síntesi, que pretén la no contaminació els aliments, del medi ambient i la no introducció d'elements aliens a la naturalesa que no es degraden o que ho fan amb dificultat alterant així l'equilibrí vital de la terra.

Exposar els objectiu de l'Agricultura Ecològica seria molt llarg, també ho seria parlar de les tècniques de cultiu pròpies d'aquesta agricultura. Actualment es poden trobar llibres que parlen de tot això.

El Grup d'Agricultura Ecològica a Mallorca té com a objectiu donar a conèixer i ajudar les agricultures que respecten el medi i la salut de les perones i animals.

Podeu contactar amb nosaltres si us interessen aquests temes i voleu la nostra col·laboració o ens oferiu la vostra. Aquesta és la nostra direcció:

Grup d'Agricultura Ecològica
C/ Antonio Maura, 5
Sencelles

Texte: Maria Antonia Manzanal
Il·lustració: Matra Hodgekins

A l'amo en Pere «Lluent»

Qui pot dir de naixement
jo tendré una llarga vida,
només vos a dins La Vila
en vida i més de cent.

Tot un poble tan content
en festa i alegria
per a vos un hermós dia
amb força i tan valent.

Tothom vos desitja vida
vos sou el nostre honor,
i no sentir que Déu vos crida
demanam amb devoció.

Tothom vos va demostrar
com s'estima un vellet,
vos tenim per padrinet
lo més estimat que hi ha.

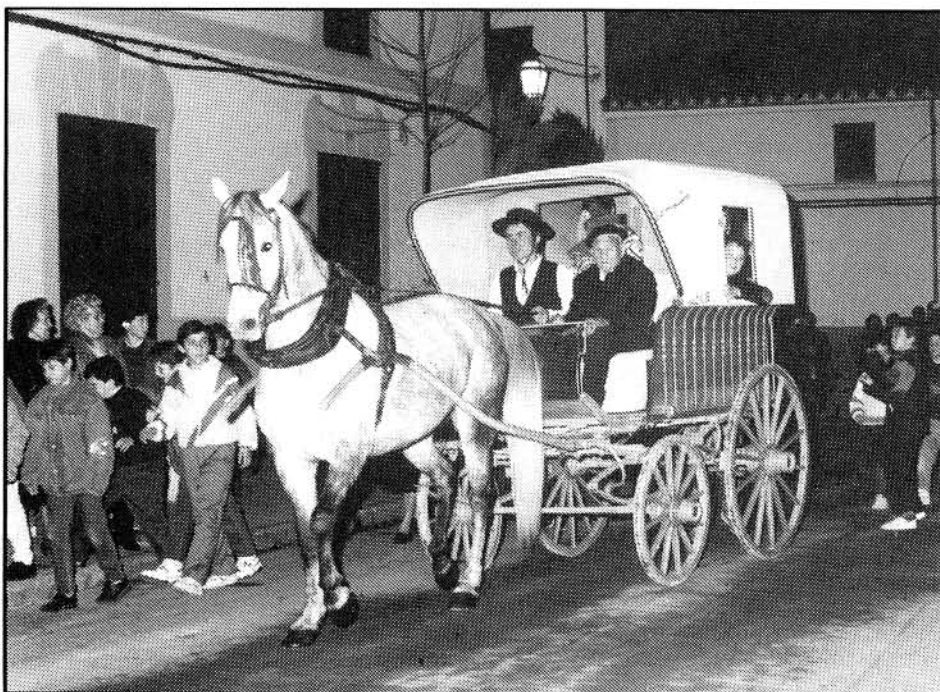
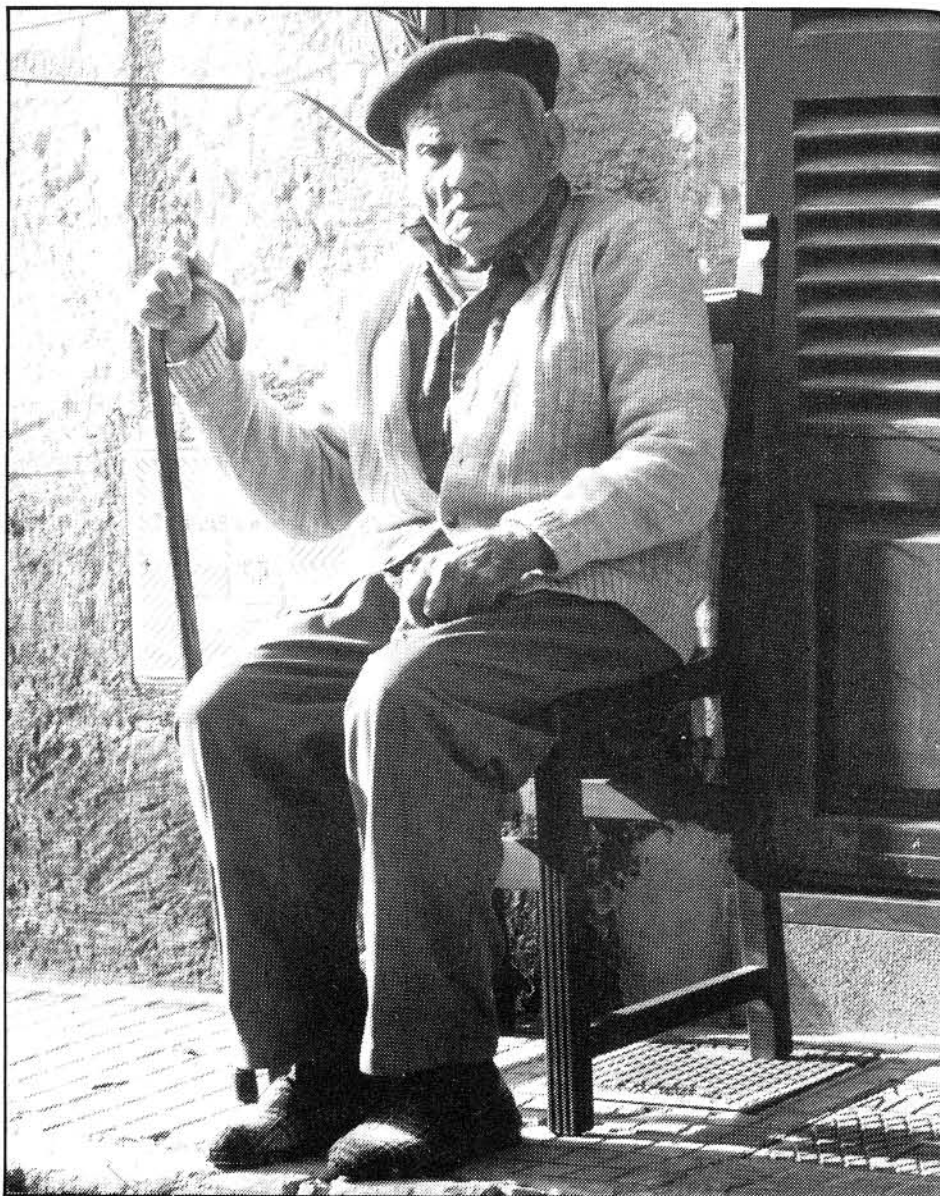
Sereu des més recordats,
vos quedareu a sa històri',
en que es vostro cos morí
no quedareu oblidat.

Hermosa i guapa galera
per tot més guapa i més bé,
ple de gent plaça i carrer
que de vos s'arribada espera.

De per tot hi havia gent
tothom va poder sonar,
ningú se va comportar
aquest dia malament.

Que tengueu salut i sort
que sa salut és riquesa,
vos sa més alta noblesa
i de molta gent un record.

Gabriel Montserrat

IPER MANACOR

*Su Hipermercado
favorito*

OFERTAS DEL 20 DE FEBRERO AL 5 DE MARZO DE 1992

ALIMENTACION

Galletas Darvida Cereales. 1 kg. + leche brick Unagrás regalo.....	315
Galletas María Quely 450 grs.....	179
Galletas Quely 450 grs.....	189
Magdalena Larga Panrico 12 unid.....	109
Chiquipán Panrico 475 grs.....	114
Leche condensada La Lechera 750 grs.....	248
Tomate frito Solís 420 grs.....	81
Mayonesa Ligeresa 225 grs.....	93

BEBIDAS Y LICORES

Vino Don Simón brick 1 l.....	99
Coca Cola, Fanta, lata 33 cc.....	44
Gaseosa Pícsa 1' 5 l.....	71
Agua Uyalfas 5 l.....	65
Laccas Agama 1 l.....	99

CREMERIA

Yogur Danone sabores pack 8 u.....	197
Petit Suisse sabores Danone.....	159

CONGELADOS

Filetes Merluza Pescanova 400 grs.....	346
Espinacas Pescanova 400 grs.....	106
Pizzeta atún Fribesa 125 grs.....	99
Pizzeta frankfurt Fribesa 125 grs.....	99
Calamar C-3 Boston 1 kg.....	325
Maruca rodajas M. 1 kg.....	585
Bocas medianas Nº 3. 1 kg.....	725

FRUTA Y VERDURA

Plátanos 1 kg.....	199
Huevos extra.....	99

CHARCUTERIA

Jamón cocido Oscar Mayer 1 kg.....	825
Jamón Serrano Oscar Mayer 1 kg.....	1.375
Chopped Porc El Pozo 1 kg.....	399
Queso Mahonés Mercadal 1 kg.....	1190
Salchichas Wiener Oscar Mayer 5 u.....	179
Fuet Imperial El Pozo.....	189

PERFUMERIA Y LIMPIEZA

Recambio Fregona Vileda suave.....	179
Fregona Set.....	255
Detergente Wipp Expres automática 4 kg.....	799
Detergente Wipp Expres automática 2' 2 kg.....	799
Lavavajillas Conejo 1' 5 l.....	123
Pañuelos Tempo faciales 100 unid.....	99
Pañuelos Tempo pack 6 unid.....	61
Jabón líquido íntima Ausonia.....	149

BAZAR

Cocina Gas 308 Edesa.....	21.018
---------------------------	--------

MENAGE Y BRICOLAGE

Conjunto 32 pz. c/ vasos Pattery.....	2975
Tendedero ropa.....	1.100
Lote: Difusor sobrecocina, paellera pulida 32 cm.....	895
Lote: Paellero butano Mod. 2000, paellera pulida 42 cm.....	2.895
Kit herramientas.....	950

TEXTIL

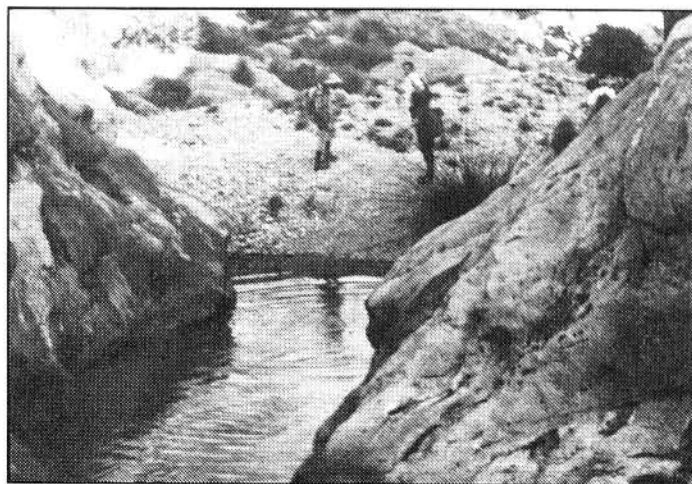
Slip niño surtido.....	150
Braga niña surtida.....	150
Braga Sra. surtida.....	175
Chándal unisex surtido.....	2995
Cojines terciopelo.....	445

Petit recull fotogràfic

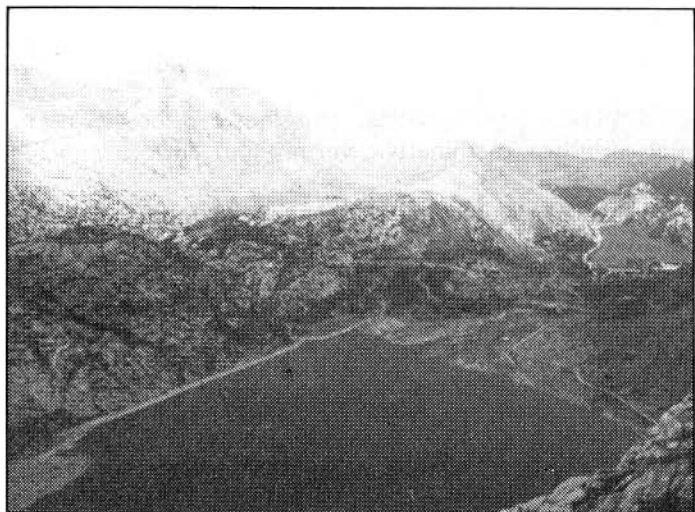
Fotos: Joan Jaume

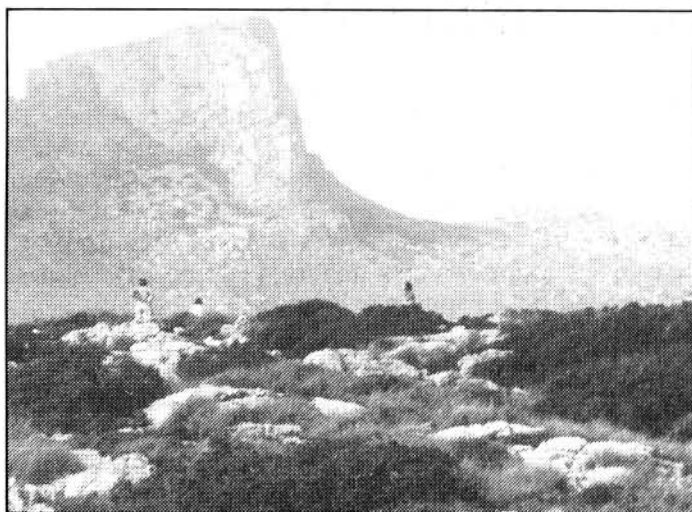
Sa Tanca des Bous, Balitx (Sóller)

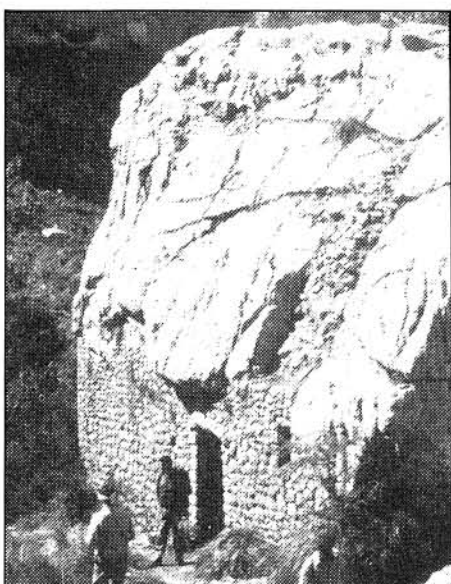
Torrent de Mortix, Mortix Pollença

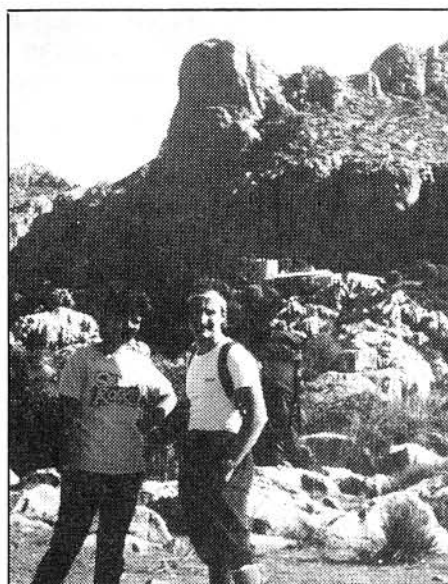
Panoràmica; Gorg Blau, Gorg de Cuber, Puig de Ses Vinyes, Puig Major, Penyal des Migdia

Castell del Rei, zona de Ternelles, Pollença.

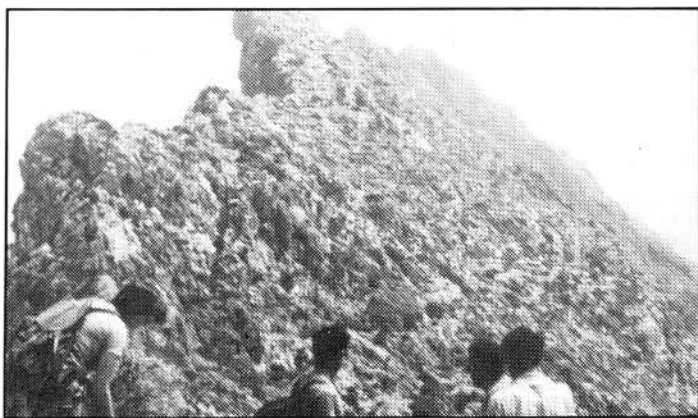
Sa casa des Moro, Binis (Puig Major)

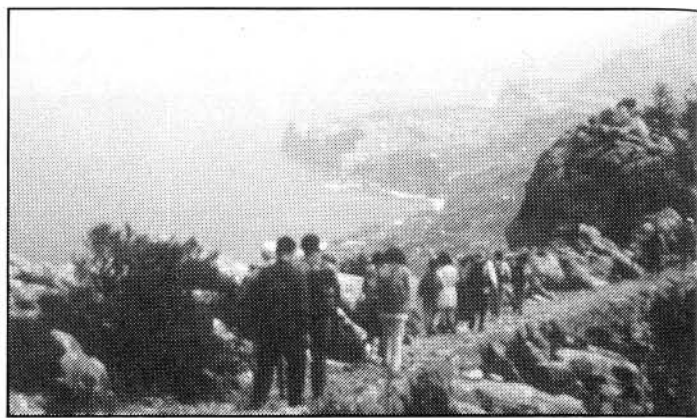
Torre d'ariant al fons es «Pa de figue», Pollença.

Es Pi de Mosa. Segons diuen es més gros actualment a Mallorca. Lluc.

Serra des cavall Bernat, Cala San Vicens (Pollença). «Mirant el nostre objectiu».

Camí de s'archiduc. «Es Teix». Valldemossa

NATURA

La llimona (I)

La llimona (*citrus limonus*) és originària de la Índia i surt espontània prop de l'Himalaia. Es va aclimatar a Mesopotàmia i a Mèdia, on els hebreus la coneixeren. Els grecs pareix que no les cultivaren i sols a la meitat de la nostra era va ser cultivada pels romans. Més tard, al segle X, els àrabs la van estendre a Egipte i Palestina, d'on va ser duita a Espanya pels croats.

Composició:

La llimona en natural aporta 35 calories per 100 gr. i conté un 89% d'aigua, 0'9% de cel.lulosa, 7% de glúcids, 0'5% de lípids, 0'7% de pròtics, substàncies naturals i oligoelements: sofre, calci, clor, coure, fòsfor, ferro, iode, magnesi, potassi, sodi i zinc.

Vitamines: B1, B2, B3, B5, B6, i C. I altres substàncies: àcid cítric, malic, acètic inositol. Cal recordar la seva qualitat culinària per a amanir l'ensalada a canvi del vi-nagre.

Propietats:

La llimona és un aliment refrescant, remineralitzant i alcalinitzant. Això ens pot sorprendre doncs fora de l'organisme és àcida com bé ho demostra el seu gust; però en el medi intern afavoreix la producció de certes calcs que neutralitzen l'excés d'àcid humoral i de la mateixa manera la llimona neutralitza la hiperacidesa gàstrica.

Són molt notables les seves propietats bactericides i antisèptiques reforçant les defenses orgàniques mitjançant una mobilitació dels glòbuls blancs. Tonifica el cor i els vasos sanguinis disminuint la grassa en la sang i actuant favorablement la hipertensió arterial. Presenta així mateix un poder humostàtic (cicatritza bé les ferides) i una acció hematopoiètica (formació d'elements a la sang). Afavoreix la secreció de diversos sucus gàstrics i estimula el sistema nerviós en general i també el fetge.

Dintre de l'ús intern es demostra depurativa, febrígu-

ga, diurètica antireumàtica, antigotosa, antiescleròtica, antiescorbútica, carminativa, vermífuga i antipruriginosa (escalfor, picor, etc).

En ús extern té virtuts astringents, antisèptiques (cucs), cicatritzants, fortifica les mucoses, és citofilàctica (cures de la pell), reforçament cutani en general, bon desodorant per al mal olor dels peus i per a la suor de les aixelles a l'estiu.

Indicacions:

En persones no malaltes seria molt convenient per a una millor prevenció en les infeccions en general, especialment en temps d'epidèmies (grip, per exemple); per obtenir un millor rendiment físic i intel·lectual, per afavorir el creixement i prevenir l'envelliment vascular.

En els malalts és molt útil, en general, en el tractament de malalties infeccioses, com a regularitzador i estimulant de les secrecions digestives, en les astènies (cansancies) físiques i psíquiques, en la fragilitat vascular.

En indicacions particulars considerar que la llimona és bona en: l'esfera cardio-vascular i sangínia, anèmies, arteriosclerosis, hipertensió, varius, fragilitat capil·lar.

Aparell respiratori: malalties otorrinolaringològiques i broncopulmonars agudes i cròniques.

Aparell digestiu: hiperacidesa gàstrica i úlceres gastroduodenals. Insuficiències hepàtiques i pancreàtiques.

Esferes diverses: reumatisme, gota, obesitat, escorbut, litiasis urinària, litiasis biliar, cucs intestinals. Influeix favorablement en: l'asma, la blenorragia, la sífilis i les cefalees en general.

En ús extern com en: la sinusitis, les angines, l'hemorràgia nasal, l'estomatitis, les ferides, les erupcions cutànies, les picades d'insectes, els herpes, les ungles fràgils, la prevenció d'arruges, les pigues, els furúncols i la tinya.

Tomeu Català Mut

De pel poble

Acabat es noranta-ú
pareix que ha estat normal,
en que tots no pensem igual
veim un poble més madur.

Crec que un bon camí s'ha duit
i han fet lo que han pogut,
llevat de qualque descuit
i crec que s'ha reconegut.

N'hi ha qualcún de molt coix
que costa més de curar,
mentre intenta cercar
si té cinc cmes un moix.

Que aprengui per paciència
que aquí no canviarà;
com ho haria per menjar
si no tengués influència?

Molt vos queda per sofrir
que és per demés fer grapades,
i que no davallí de bades
a fer riure per aquí.

Mos hem desferrat sa creu
que és més grossa que es pecat,
passant pena pagareu
des temps que heu abusat.

N'hi ha que han trobat sa sort
tenen lo bo que cervaven,
d'aquell color que xerraven
ja no el troben tan fort.

Es quatre més fracassats
troben que quatre són pocs,
se senten tan indignats
igual que fossin al.lots.

Amb sa feta des grifons
han forçat sa influència,
al menys amb paciència
jo tendré per fer cançons.

Lo seu ha tornat no res
no ho poden acceptar,
que si tornassin botar
només en traurien tres.

Gabriel Montserrat

Gloses dels «Quintos»

Volem xerrar es mallorquí
cadascú a sa seva terra,
que senten qualcú que xerra
i no entenem què vol dir.

Me toca i me n'he d'anar
jo deix amb ut s'alegría
sense tu no puc estar
vida meva cada dia.

Noltros farem una festa
que a tots vos convidam,
perquè sa vostra presència
massa la necessitam.

També noltros amb ses nines
hem de ballar i cantar,
voltros padrins i padrines
tots heu de sortir a ballar.

M'agrada estar a La Vila
també sortir a passejar,
amb moltes o amb una amiga
que avui ja no tornarà.

Vull veure es Puig de Bonany
com es nostre campanar,
Sant Martí i tot es Pla,
cada dia i tot s'any.

Ses cases i es carrers
que de nin vaig trepitjar,
és aquí que hem d'estimar
i no un allunyat interés.

Perquè sa guerra és de locos
de ben locos i traïdors,
la podeu fer sense nostros
podeu assassiar-vos.

Perquè és vida avorrida
sa vida que fa un soldat,
deixau-nos estar a La Vila
que tenim tranquil.litat.

Noltros demanam es duros
només a es qui els té,
així mos traureu d'apuros
i amb noltros quedareu bé.

Jo només vull ser quinto
no m'agrada ser soldat,
perquè una arma és un bitxo
que a pocs mai ha agradat.

Noves i guapes cançons
amb sa més vella tonada,
farem festa i foguerons
és lo que més mos agrada.

Es quintos només volem
panades ben ataïdes,
sí no les heu beneïdes
també les beneïrem.

Bon dia l'amo i senyor,
madona o majorala,
volem lo que un temps s'usava:
gallina o gall de llavor.

Gabriel Montserrat

El comunisme s'aboleix

Mostren com se viu pel món
sa pantalla i ets escrits,
com viuen i així com són
amb fam passen dies trists.

Que bé vivim per aquí
aquestes viles petites,
respectant un poc ses fites
sí pensam són bon camí.

Crec que més poc o més molt
tots hem tastat es torró,
jo pens quan sa ràdio escolt
que només dóna tristor.

Hi ha persones que no tenen
ni doblers ni què menjar,
això dóna que pensar
tots aquells així com penen.

Una carrera d'armament
que els ha dut a sa ruïna,
ara Rússia camina
com un plàstic amb so vent.

Estats Units per noblesa
ara hi volen ajudar,
després de tan de pegar,
que així sa fam han estesa.

Ara es capitalistes
s'ho tornaran a fer tot seu,
i lo que és ver sap greu
però són així d'artistes.

D'una guerra a s'altra
així es seu caminar,
setanta anys per dar sa volta
però s'hi tornen a ficar.

Molt per fer i per pensar
mentre molts així pateixen,
es que manden no mereixen
un moment per a alabar.

Quasi tots van a es duros
poca feina i cobrar,
més que a s'hora des votar
i no mos treuen d'apuros.

A noltros quan mos tocarà
poder ser independents,
n'hi ha només estan contents
de veure un trist mandar.

Ja basta d'atemptats
és hora de canviar,
ni molestar ni combregar,
un poc més civilitzats.

A Mallorca es mallorquí
per cuidar i estimar,
que no venguin a mandar
es que no han nats aquí.

Xerrar així com pens i son
jo per a ningú desig mal,
així seria normal
i més pau a tot el món.

Gabriel Montserrat

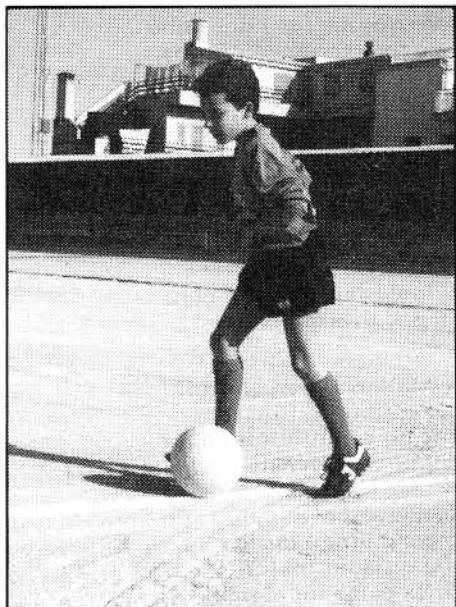
Protagonista: La pedrera

Xisco Sansó Noguera La revelació

En Xisco, que és el lateral esquerre del Vilafranca Benjamin va néixer el vint de maig de 1982, per tant, encara li queden dos anys per a jugar amb els Benjamins. La seva millor virtut és que quan marca, un jugador li dificulta molt les seves accions i quasi sempre se surt amb la seva, per tant, és molt bon marcador. El seu pitjor defecte és que es despista amb el seu marcatge i mira el que fan els seus companys i constanment li han de cridar l'atenció.

El jugador que més li agrada de la plantilla amateur del Vilafranca és en Gudi. L'equip que més li agrada: el Barça, i en Koeman el jugador que més li agrada de la primera divisió. Li agrada molt jugar de defensa però allà on més li agradaria jugar seria de davanter centre. Li agradaria molt, en esser gran, poder jugar a Vilafranca i si li proposassin anar-se'n a jugar a un altre poble ell té clar que diria que NO.

El jugador que més ràbia li ha fet ha estat el número 10 del Porto Cristo que va tenir molt difícil d'aturar-lo. El seu entrenador li agrada molt i ell voldria tenir-lo sempre.

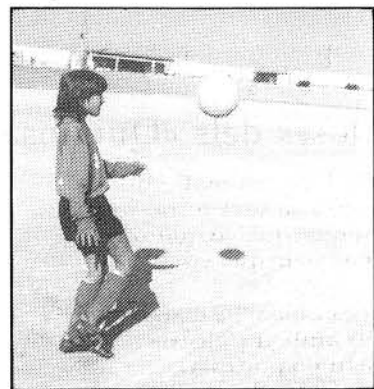
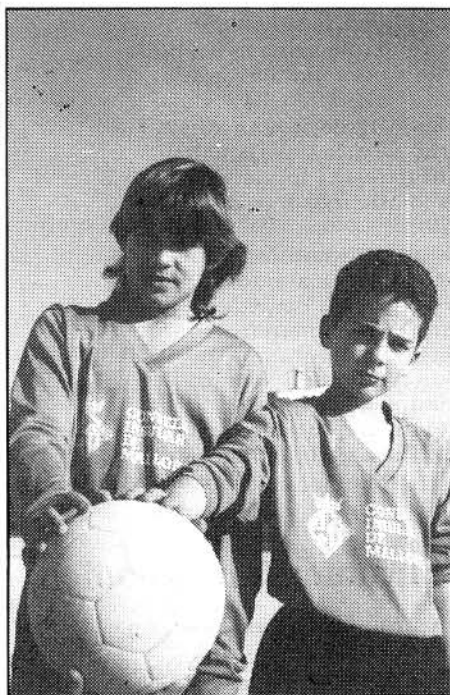

Pere Nicolau Domínguez la confirmació

En Pere, que és el davanter centre del Vilafranca benjamí va néixer un tretze de març de 1981, per tant, encara li queda un altre any per a jugar amb els benjamins. La seva millor virtut és la rapidesa, la tècnica personal i el seu oportunisme a l'hora de fer gols, s'ha de dir que els seus gols, en molts de partits, han estat decisius; per exemple, dins Montuïri es va guanyar al darrer minut gràcies a un gol seu; dins Capdepera ell va fer el segon gol de l'equip que al final va guanyar per 1-2; també ell va fer el primer gol amb l'Escola i que va esser aquest gol el que va animar a l'equip que al final guanyà per 5-0. El seu pitjor defecte és la seva irregularitat, ja que a un partit ho fa tot i l'altre res o quasi res.

El jugador que més li agrada de la plantilla amateur del Vilafranca és en Pep Julià. L'equip que més li agrada és el Madrid i en Butragueño el seu jugador preferit de la primera divisió. Ell juga allà on més li agrada i no ho canviaria per res del món. Li agradaria molt jugar amb l'equip dels grans de Vilafranca i per res del món se'n vol anar de Vilafranca (s'ha de dir que aquest any hagués pogut jugar amb el Manacor i no va voler anar-hi).

El jugador que més ràbia li ha fet ha estat el número 5 del Santanyí que no va deixar-li toca bolla. Li agrada molt el seu entrenador.

Vilafranca 3 - Bunyola 2

El que importa és el resultat

Alineacions:

Vilafranca: Juanito (2), Mesquida (1), Mora (2), Bronde (2), Josep (3), Cotó (2), Barraques (2), Monserrat (1), Pellé (3), Agustí (2), Llull (2). J. Font (2) per Llull, Damià (2) per Cotó, A. Margoi (2) per Mesquida i Sabater (1) per J. Font.

Bunyola: Mas, Colom, Ripoll, Quetglas, Pascual, Isern, Mateu, De Haro, Canals, Batle i massot.

Gols: 1-0 al minut 5 en Barraques fa un extraordinari canvi de joc damunt en Pellé que totsol creuà la pilota per baix i marcà el primer gol per a l'equip meloner. 2-0 al minut 16 un ràpid contraatac d'en Monserrat que passa a Pere Llull i aquest a Agustí que totsol afusellà, per baix, el porter visitant.

2-1 al minut 45 una centrada des de la banda dreta en la que tota la defensa va fallar i el número 12 visitant totsol aconsegueix fer el primer

gol per al seu equip.

2-2 al minut 65 un ràpid contraatac en el qual el número 14 visitant es queda totsol davant el porter i aconsegueix fer l'empat.

3-2 al minut 90 en Josep fa un xut que pega al pal de la porteria del Bunyola i, el rebuix, l'aprofita molt bé n'Agustí que fa el tercer i definitiu gol per a l'equip meloner.

Comentari: Va esser un partit molt dolent en la part de jugades ja que hi va haver moltes de imprecisions, tant en defensa com en atac. L'equip visitant va demostrar tenir molt poc de cap ja que els varen expulsar quatre jugadors per beneïtura seva: ja sigui per protestar a l'àrbitre com per intentar agrair-lo, (que segons ens ha dit pel tunel que condueix a la zona de vestuaris es va perdre qualche cosa devers els turmells) ells mateixos es varen perjudicar ja que si haguessin pogut jugar amb tots els seus jugadors podria esser

un altre el resultat final.

La clau d'aquest partit s'ha de cercar al minut 24 en el qual en Pere Llull va haver d'abandonar el terreny de joc perquè encara li feia mal la cuixa que es va lesionar en el partit contra el Llubi. A partir d'aquest minut va acabar tot el potencial ofensiu del Vilafranca i el Bunyola va passar de ser el dominat a esser el dominador quan només jugava amb nou homes.

També s'ha de dir que el partit va durar quasi tres hores degut a la lesió del porter visitant que es va treure la clavícula de lloc i es va haver d'esperar uns tres quarts d'hora perquè arribés l'ambulància al camp. També s'ha de donar les gràcies als dos cunyats: en Josep (que va realitzar un bon encontre) i n'Agustí que es pot dir que varen fer el gol a mitges i al darrer minut d'un llarg encontre.

Vilafranca 4 - S'Horta 3

Falta molta condició física

Alineacions:

Vilafranca: Juanito (3), Mesquida (4), Mora (3), J. Font (3), Bronde (5), Josep (3), Barraques (3), Monserrat (3), Pellé (3), Agustí (4), Llull (4).

S'Horta: Barceló, Antic, Carrasco, Torrens, Adrover, Muñoz, García, Julian, Roig, Ian, Pons.

Gols: 1-0 al minut 13 una internada per la banda d'en J. Font que passa a Pere Llull que es va desfer així com va voler del seu marcador i totsol davant el porter el bat per baix.

2-0 al minut 37 un contraatac duit per n'Agustí que passa damunt en Llull, que d'un xut molt col·locat posa la pilota allà on solen viure les aranyes.

2-1 al minut 42 es treu una falta molt ràpidament i en Muñoz d'un molt bon xut aconsegueix batre en

Juanito de dalt.

3-1 al minut 43 només s'ha fet treure de mig del camp i en Pellé treu unes forcs molt ràpidament damunt en Pere Llull que torna a aconseguir un gran gol.

4-1 al minut 50 una gran jugada d'en Monserrat que es passa a tota la defensa del S'Horta, es planta totsol davant el porter i aquest aconsegueix rebutjar el xut que va a parar als peus d'en Barraques, que va pujar el quart gol al marcador.

4-2 al minut 57 un clar penal que es fa a Muñoz i en Julian retalla diferències al marcador.

4-3 al minut 89 en Muñoz fa un fort xut des de la frontal de l'àrea que bat a Juanito per baix i estableix el resultat definitiu.

COMENTARI: Acceptable primera part feta pel NOU Vilafranca en la

que l'autèntic protagonista fou el Pere Llull que aconseguí els tres gols més hermosos que s'han vist fins ara al camp del Molí Nou.

La segona part fou molt diferent, encara que va començar molt bé, ja que als cinc minuts guanyava per 4-1, però el punt més negre del Vilafranca avui en dia és la seva preparació física i a la segona part baixa molt el rendiment dels jugadors i és l'únic obstacle perquè el Vilafranca no aconsegueixi resultats clars i sempre s'ha de passar un poc de pena al final del partit.

Si s'ha de destacar qualche jugador del Vilafranca aquest ha d'esser el santjoaner Arnau Bronde que jugant de lliure va estar inconmesurable ja que no va cometre cap errada i va tallar molts dels contraatacs de l'equip visitant.

El Vilafranca deixa dos negatius i qualque cosa més a Algaida

ALGAIDA, 1 - VILAFRANCA, 2
ALINEACIONS

Algaida.- Ruiz, Oliver, Pascual, Vanrell, Capellà, Sastre, Paez, Llompart, Severa, Matas, Cerdà.

Vilafranca.- Juanito (5), Mesquida (4), Mora (4), Barraques (5), Josep (4), Bronde (4), Garau (3), Monserrat (5), Pelle (2), Agustí (5), P. Llull (5).

Gols.- 1-0, al minut 15 una pilota llarga damunt l'àrea i en Mora i Barraques no s'entenen alhora de despejar i en Servera només ha de fer posar el peu perquè la pilota entri a poc a poc dins la porteria del Vilafranca.

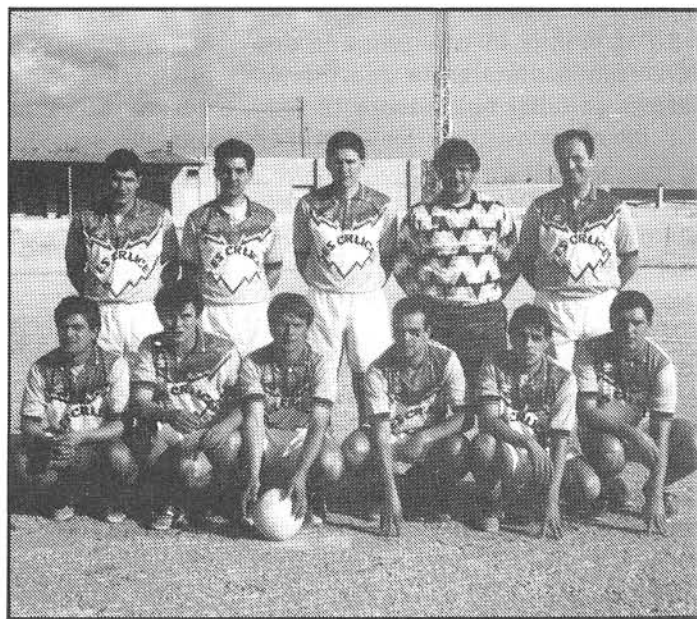
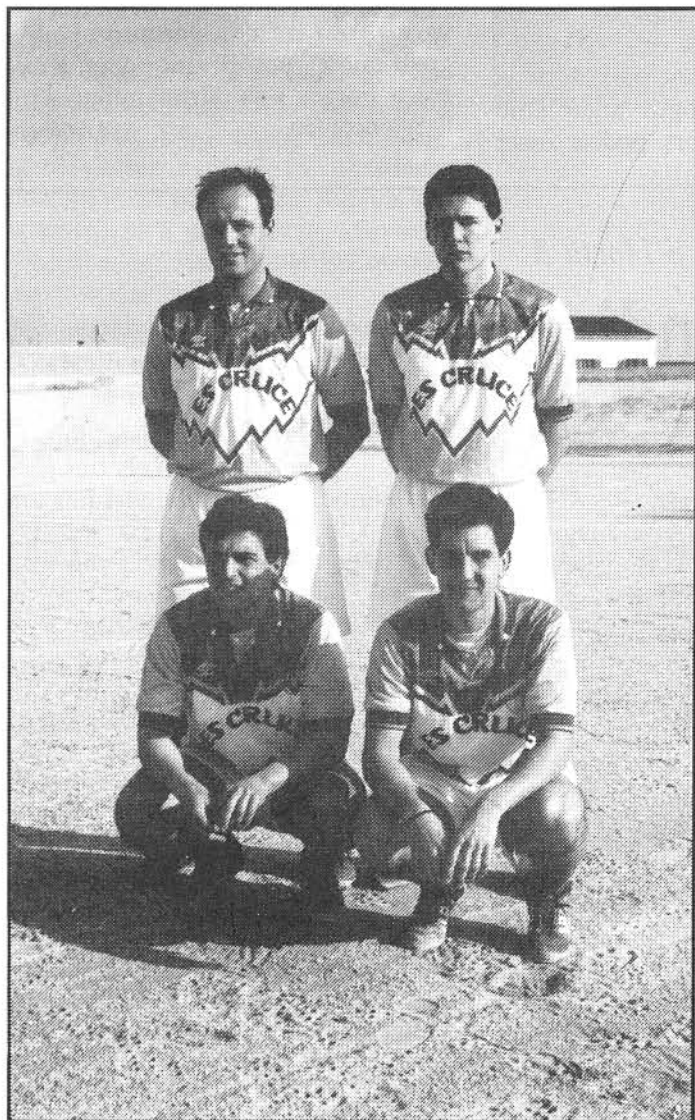
1-1, al minut 75 un fort xut desde fora de l'àrea d'en Barraques que entre per tot l'escaire de la porteria d'Algaida.

1-2, al minut 90 un ràpid contraatac duit per Pere Llull que es planta davant el porter local i l'afusella.

Comentari.- Després d'una fluixa primera part l'equip meloner va treure el que s'ha de posar damunt el terreny de joc si l'any que ve em de continuar a la segona regional.

Quan faltaven 6 minuts per la finalització de la primera part en Pellé va esser expulsat per haver-se posat amb el públic, a continuació hi va haver una sèrie d'aldarulls pel que l'àrbit va decidir suspendre el partit fins que no arribés la «Guàrdia Civil». Aquesta aturada del partit va esser molt bona pel nostre equip ja que ja hi havia un parell d'homes que demanaven a crits la finalització de la primera part.

A la segona part el Vilafranca va jugar molt bé al contraatac i va aconseguir el que volia: els punts.

REGULARITAT 2ª REGIONAL

1. Monserrat.....	58
2. Agustí.....	47
3. Juanito.....	45
4. Barraques.....	40
5. Pep Julià.....	35

GOLEJADORS 2ª REGIONAL

1. Agustí.....	10
2. Barraques.....	7
3. Llull.....	6

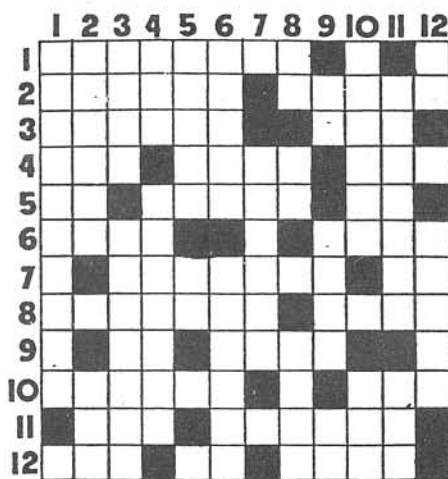
RESULTATS BENJAMINS

Vilafranca, 1 - Badia, 2
Vilafranca, 0 - P. Cristo, 5
Escolar, 1 - Vilafranca, 2
Vilafranca, 0 - Felanitx, 3
S'Horta, 0 - Vilafranca, 2

GOLEJADORS BENJAMINS

1. Pere Nicolau.....	9
2. Guillem Garcies.....	4
Julià Sansó.....	1

MOTS CREUATS

Horizontals.- 1.-Dit dels objectes fabricats d'argila cuita. Símbol de l'oxigen. Cinquanta. 2.-Que imposa càrregues, despeses. Receptacle de cartró, de forma variable, més aviat petit, amb una tapa solta o agrafada, destinat a transportar o guardar diferents objectes. 3.-Petit espai de temps. Pietosa. 4.-Epoca notable en què comença un nou ordre de coses. Vestit d'home cenyit que no passava de la cintura. Minyó, fadrí. 5.-Les consonants de rem. Interjecció que denota estranyesa, admiració, enuig. Al revés, símbol del níquel. 6.-Tros de camisa o roba blanca interior que surt per l'obertura de les calces. Consonant. Gallada. 7.-Nom de lletra. Massa porosa i elàstica de fibres còrnies entrellaçades, que forma l'esquelet intern de certs animals marins pertanyents al grup dels porífers, la qual té un gran poder d'absorbir aigua i de deixar-la anar fàcilment per pressió. Nota musical. 8.-Que té un caràcter d'antiguitat. Gran extensió d'aigua que ocupa una depressió de la Terra. 9.-

Símbol del nitrògen. I ara el de l'alumini. Porrassa. La primera. 10.-Els set principals estels de la constel·lació Ossa Major. Nom de lletra. Contracció del mot "ca" (casa) i l'article "el". 11.-Aplicació de l'habilitat i el gust a la producció d'una obra segons principis estètics. Preveure la veritat d'una cosa encara no realment manifestada. 12.-Mamífer solípede. Símbol del cobalt. Sufo-cació intermitent deguda a la contracció espasmòdica dels bronquis, acompanyada de soroll, sensació d'opressió al pit, expectoració.

Verticals.- 1.-Que es dedica al comerç. Vocal. 2.-Fora mida, que ultrapassa tota mesura. Consonant. El pla del nivell que ateny una cosa. 3.-Se serveix dels remes per fer avançar una embarcació. Signe musical significant que la nota davant la qual va posat torna a la seva entonació natural anul·lant-se l'efecte d'un sostingut o d'un bemoll anterior. 4.-Al revés, espai on es baten les meses. Casa gran, vella o ruïnosa. 5.-Religiosa d'algun dels ordres aprovats per l'església que es lliga per vots solemnes. Nom de lletra grega. Consonant. Símbol del carboni. 6.-Mig istme i una terminació verbal. Circumstància oportuna. 7.-Cent. Pertanyent a la carn. Consonant. 8.-Al revés, gos. Arbre de la família de les ulmàcies. Consonant. Peça de vestir llarga fins prop dels peus, amb mànigues, generalment usada per a estar per casa o treballar. 9.-El principi d'aparell. Pala petita. Acció de fer servir una cosa. 10.-Concepte que hom té d'una cosa qüestionable. Cinquanta. El punt més elevat d'una cosa. 11.-Estat de saó de la terra. Altar. 12.-Nota musical. Símbol del iode. Que pertany a un lloc determinat.

BROU DE LLETRES

F B A T R A R C S T L X
S L C P P Q S O A B L I
A D O O Z D T A L R O Z
F B E R T L R N D O S D
O E F T D R E E I R E D
N L G U I E D G H F T U
T L N L J A C R J G A A
H P O A O B C A K L M P
I U L O U F L D R S R A
J I B M S G H L X D T N
K G C G H I J K L R S O
D F X T I N A L E F O B
A R V G T U G H J K M B

Els noms de 10 revistes que pertanyen a l'Associació de la Premsa Forana de Mallorca.

Soluciones

Horizontals: 1.-Ceramica. O. L. 2.-
Onçr6s. Capsa. 3.-Moment. Pia. 4.-Era.
Jaco. Noi. 5.-Rim. Caram. In. 6.-Ceba.
R. Roal. 7.-I. Espouja. Do. 8.-Arcaica.
Ilaç. 9.-N. Al. Albo. A. 10.-Tions. A.
Cal. 11.-Art. Intuir. 12.-Asc. Co. Asma.
Verticals: 1.-Comerciant. A. 2.-Enor-
me. R. Ras. 3.-Rema. Becaire. 4.-Are.
Casalot. 5.-Monja. Pi. N. C. 6.-Istar.
Ocasio. 7.-C. Carnal. N. 8.-Ac. Om. J.
Bata. 9.-Ap. Palo. Us. 10.-Optio. L.
Cim. 11.-Saonada. Ara. 12.-La. I. Lo-
cal.

Solucio: Fior de Card, Bellpuig, Coa-negra, Artà, Felanitx, Dìjous, Lloseta, Sa Font, Bona Pau i Portuà.

Maria Galmés

Cuina

«Gambes amb xampinyons»

Ingredients:

- gambes, de 6 a 7 per persona.
- xampinyons
- ceba, tomàtiga, julivert, alls, llimona
- patates, 1 per persona
- ous, 1 per a dues persones
- oli
- lletuga

Preparació.- Dins una greixonera de test es sofregeix la cebeta tallada petita i els xampinyons. Quan els

xampinyons estan daurats afegir-hi la tomàtiga i el julivert, després es posen les gambes que han de coure de 15 a 20 m.

Es bullen les patates sense pelar, una vegada cuites es lleva la pell i s'esclafen, dins un plat es piquen els alls, i es mesclen amb la patata, es posen dos vermells d'ou, i a poc a poc s'hi posa l'oli, un poc de sal i llimona. Els blancs d'ou es pugen a

punt de neu per mesclar-los amb la patata i els vermells.

Presentació del plat.- La patata es col·locarà al mig d'una palangana pels costats es posarà les gambes i xampinyons, la patata, la lletuga tallada ben petita i finalment els ous en forma d'estrella.

Aquest plat es serveix fred.

Recepta del llibre de «Cocina Selecta Mallorquina» Madò Coloma.

Festivitats

- 8 diumenge. I de Quaresma, San Joan de Déu.
- 15 diumenge. II de Quaresma.
- 19 dijous. San Josep. Festes patronals a Eivissa.
- 22 diumenge. III de Quaresma.
- 29 diumenge. IV de Quaresma. Festa del Davallament a Pollença.

Endevinalles

Solucions a les endevinalles del número passat:

- primera endevinalla: EL COCARROI
- segona endevinalla: LA SAL
- tercera endevinalla: LA CEBA

I les d'aquest més són les següents:

Alt es puig hi ha un pandero
amb ses cames de cabrero
i té coll i no té cap.
Què és de toscó es qui no ho sap!

Ballant, ballant jo vaig nèixer,
per viure m'han de cremar;
quan me pos a treballar
sa suada no me deixa.

Ara pensa i col·legeix
lo que jo t'explicaré:

¿quin instrument fa el fuster,
no l'empra el qui el dona a fer,

i el qui el fa no se'n serveix,
i qui l'empra no coneix
si està malament o be?

Refransys

- Març i abril roba no te'n llevi ni un fil, si tal fas, te'n penediràs.
- Març ventós, abril plujós, maig humit, fan un pagès ric.
- Ametler, no facis via, que gelarà qualque dia.
- Amor d'ase, coça i mossegada.
- Casa que no s'hi renya, prest s'espenya.
- Entre col i col lletuga.
- Lluna amb rotlo, senyal d'aigua.
- Lo que pots fer avui, no ho esperis per demà.
- Ploure de març, dona faves i lleva blat.
- Qui roba un lladre, té cent anys de perdó.

Modismes

- A tenc d'auba.
- Anar cou-cou.
- Du un bon feix.
- Esquena paret.
- És una mala pell.

Parenòstric

MARÇ

Durant aquest temps la pagesia menjava molt de frit de pastanaga i faves tendres. La feina al camp no apurava. Es temps de llaurar el favar, encara es poden sembrar alls i cigrons als terrenys de secà i patates a l'hort.

Es pot començar la sembra de síndries davall plàstic, melons, pipius i carabasses. Es preparen els hivernacles, repassen els planters i s'enllestiran els guarets per a la posterior sembra de pebrers, tomàtigs, mongetes... Es poden sembrar també cebes blanques, mallorquina, les quals resembrades al seu temps són les millors per fer grells, ja que aquests quant li lleven el tel de damunt, queden molt tendres i blanquinosos.

Dins el minvant podeu escardar els horts, els blats de males herbes i llaurar el camp perquè no s'en criïn.

Podar les vinyes, i que no passi del minvant. El juli-vert si es sembra aquest mes no espiga fins al segon any.

Al jardí ja és ben hora que tengueu les cabeces de gladiols i dàlies que en podreu trobar de tot color i casta.

CLIMA

Va en augment l'evaporació d'aigua de la terra, damunt 10 litres d'evaporen dels 11 que caven. Segons el parenòstric d'aquest any diu que plourà de 30 a 75 litres per m², però no podem assegurar res, perquè ha plogut molt poc en el que va d'hivern, i els pagesos ja comencen a estar assustats.

La temperatura mitja passa els 12°C, la màxima és de 17°C i la mínima és de 8°C.

El sol lluu unes 6 hores i mitja de promedi diari arribant a les 20 hores mensuals. El número de dies clars és de 6 i tapats de 7. La boira es presentarà 3 dies.

LA LLUNA

Dimecres dia 4.- Lluna nova a les 1 h. 7 m. Durà vents forts.

Dijous dia 12.- Quart creixent a les 22 h. 26 m. Tornaran vents del N.E.

Dimecres dia 18.- Lluna plena a les 0 h. 33 m. Vents suaus i humits.

Dijous dia 26.- Quart Minvant a les 0 h. 46 m. Temps nuvolat i borrascós.

Jocs populars

A AMAGAR PEDRETA

Es tracta d'un joc que fins els jovenets hi han jugat alguna vegada.

Per saber qui ha d'amagar la pedreta, tots els jugadors fan un rotllo donant-se les mans i mirant-se de cara. El jugador més petit aleshores diu: UN. El qui està a la seva

dreta diu: DOS; l'altre TRES; l'altre QUATRE. I aquell a qui li toca dir CINC ha de deixar el rotllo. Llavors el jugador que segueix diu: UN, i segueixen comptant i sortint del rotllo tots els qui diuen: CINC.

Al final només queda un jugador i el qui queda tot sol és el qui amaga una cosa que abans ha mostrat a tots. Aquest objecte pot ser des d'un marcador -que és el més usual- fins a una corretja o qualsevol altra cosa. Mentre aquest jugador amaga l'objecte els altres es posen cara a la paret amb una mà als ulls per no poder mirar allà on posa la penyora. Quan la té ben amagada, l'amagador es posa darrere els qui estan de cara a la paret i diu fort: JA ESTÀ!

Aleshores tots van a cercar-la.

Si un dels qui cerquen s'acosta al lloc de l'amagatall, el qui l'ha amagada diu: FOC, FOC P'EN FULANO! I si hi està damunt diu: EN FULANO SE CREMA!

Però si qualcú se'n fa enfora diu: AIGUA A EN FULANO! I si un jugador se'n fa molt enfora diu cridant: EN FULANO S'ANEGA!

El jugador que troba la penyora, encalça els altres jugadors pegant-los amb el que hi havia amagat fins que han tocat «mare», que és aquell que havia amagat l'objecte.

Llavors el jugador que havia aparrussat els altres, en començar de bell nou el joc, farà de «mare», i per això serà ell l'amagador.

L'enginy del joc radicava en qui era capaç de trobar l'amagatall més bo i que ningú pogués trobar la penyora. Però llavors el joc podia repetir-se infinites vegades i s'allargava fins que els jugadors mateixos ja n'estaven cansats.

Naixements

-Catalina Bover Company, va nèixer dia 22 de gener, filla d'Andreu i Maria.

Que sigui Enhorabona!

Defuncions

-Catalina Barquero Socias, dia 27 de gener, als 15 anys.

-Mateu Oliver Gayà, dia 31 de gener, als 87 anys.

-Catalina Rosselló Bauzá, dia 8 de febrer, als 91 anys.

-Damià Garí Garí, dia 9 de febrer, als 71 anys.

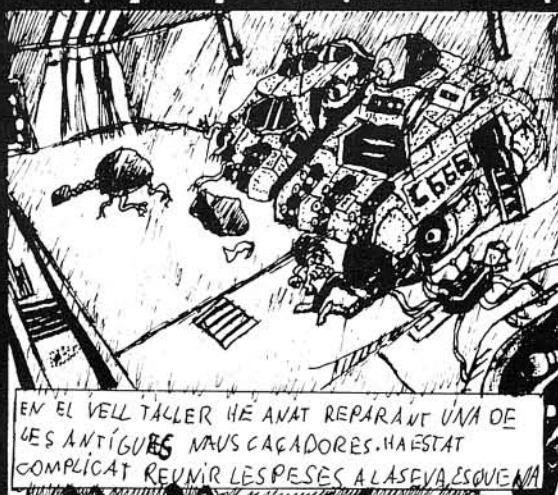
-Antònia Gayà Garí, dia 12 de febrer, als 65 anys.

Descansin tots en pau.

LA FUGIDA

RONY NEGRO

AUTOR: BERNABÉ

CONTINUA A LA PAGINA 21